

Wymagania edukacyjne na poszczególne śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z etyki dla klasy V

Ucznia ocenia się przede wszystkim na podstawie aktywności na zajęciach, zaangażowania w poszukiwanie materiałów, argumentów, odnajdywaniu przykładów, umiejętności dyskusowania. Istotna jest także wiedza dotycząca zagadnień problemów etycznych oraz stanowisk i argumentów filozoficznych, stosowanych w dyskusjach etycznych. Ocenie podlega zakres wiedzy, jak również nabywanie określonej umiejętności. Uczeń nie może być oceniany ze względu na rodzaj zajmowanej postawy, zwłaszcza za przekonania i poglądy moralne. Przy wystawianiu oceny uwzględniane będą:

- Zapamiętanie określonych informacji i wiadomości , objętych podstawowymi tematami i zagadnieniami programu etyki.
- Wiedza o określonych filozofach lub postaciach z zakresu etyki i znajomość ich poglądów, uwzględnionych w programie.
- Rozumienie ważnych terminów i pojęć etycznych; umiejętność ich zastosowania do rozwiązywania lub rozważania problemów; umiejętność zilustrowania problemów moralnych i sposobów ich rozumienia określonymi przykładami.
- Samodzielność, oryginalność i spójność myślenia.
- Stosunek do innych uczestników zajęć.

Ocenie podlega:

- aktywne uczestniczenie w zajęciach,
- gotowość do wysłuchania racji i poglądów innych osób,
- przestrzeganie zasad,
- wypowiedzi ustne,
- wypowiedzi pisemne,
- przygotowanie materiałów do lekcji,
- przygotowanie argumentów do dyskusji,
- prace domowe,
- prezentacje,
- prace dodatkowe.

Celujący:

aktywny udział we wszystkich lekcjach, znajomość terminów i pojęć etycznych, rozumienie istoty problemów etycznych, posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki/filozofii, systematyczne przygotowanie do lekcji, podejmowanie zadań dodatkowych, samodzielne przygotowanie prezentacji/projektu, wysoka kultura dyskusji aktywność, ciekawość, własne zainteresowania i poszukiwania; samodzielne inicjowanie pewnych działań, jak na przykład zaproponowanie i opracowanie tematu związanego z omawianym zagadnieniem.

Bardzo dobry:

dobra orientacja w zagadnieniach etycznych objętych programem, umiejętne stosowanie argumentacji etycznej w dyskusji, rozumienie istoty i zakresu problematyki moralnej, posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki/filozofii, systematyczne przygotowanie do lekcji, czynny udział w zajęciach/dyskusjach, odrobione prace domowe.

Dobry:

rozumienie elementarnych pojęć z zakresu etyki/filozofii, systematyczne przygotowanie do lekcji, częsty udział w dyskusjach, odrobione prace domowe.

Dostateczny:

rozumienie omawianych zagadnień, sporadyczny udział w dyskusjach, odrobione prace domowe.

Dopuszczający:

minimalne uczestnictwo w zajęciach.

Niedostateczny:

niespełnienie powyższych warunków.

Aby poprawić ocenę, uczeń musi uzupełnić zaległe prace, zaliczyć sprawdziany lub poprosić o wyznaczenie prac dodatkowych i odrobić je w terminie ustalonym przez nauczyciela.

Treści nauczania w klasie V

- Człowiek – jego prawa i obowiązki – prawa człowieka w Polsce i na świecie; czas solidarności; łamanie praw człowieka – rasizm; walka w słusznej sprawie – ludzie walczący bez przemocy (L. Wałęsa, M. L. King, Gandhi i in.).
- Człowiek i jego zdrowie – dbanie o zdrowie – obowiązek etyczny?; zdrowie a choroba; sprawność i niepełnosprawność; świat osób niepełnosprawnych..
- Zagrożenia współczesne – wola a inne władze człowieka; czynniki kształtujące i osłabiające wolę (skutki); ćwiczenie silnej woli; co to jest uzależnienie, jakie są rodzaje i skutki uzależnienia; asertywność; poszukiwanie skutecznych sposobów profilaktyki uzależnień.
- Ludzie w potrzebie – przykłady pracy na rzecz osób w potrzebie; organizacje charytatywne; egoizm i altruizm.
- Reklama – jak działa reklama (perswazja, manipulacja); funkcje reklamy; ofiary a odbiorcy reklamy; reklama negatywna i pozytywna (społeczna).
- Człowiek i jego otoczenie – człowiek – część kosmosu; człowiek – poległy opiekun czy agresor/niszczyciel; skutki działalności człowieka; ekologia – wolny wybór czy obowiązek moralny.
- Człowiek i religia – co to jest religia; religie świata – przypomnienie; islam – tradycje, obrzędy, święta; Koran i prawo zwyczajowe; mądrości Dalekiego Wschodu; hinduizm; buddyzm.
- Autorytety – co to znaczy autorytet?; kto może być autorytetem – cechy autorytetu; wybór bądź odrzucenie autorytetu.
- Etyka i kultura osobista – etyka w życiu codziennym – przypomnienie zasad; kultura osobista – nauka o grzeczności (język, ubranie itp.); przejawy braku kultury i sposoby przeciwstawiania się różnym przejawom przemocy (słownej, psychicznej i fizycznej)

Uwaga:

Powyższa propozycja planu treści nauczania jest wskazówką. Nauczyciel na pierwszym miejscu powinien stawiać nauczanie metody analizy, pogłębiania ciekawości itd. a dopiero na drugim

miejscu stawiać właściwe dla realizacji tych założeń treści materiału, które powinny być dobrane pod aktualną wiedzę, możliwości i atrakcyjność dla konkretnych uczniów.

W przypadku otrzymania niesatysfakcjonującej oceny rocznej istnieje możliwość odwołania się zgodnie z procedurami przewidzianymi w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania.